

Het Houten Huis
Bloemsingel 10 c
9712 KZ Groningen
info@hethoutenhuis.org
+31 (0)50 7370250

Beste docent,

Je gaat binnenkort met je klas naar het Amsterdamse Bostheater om *Voor Ze Verdwijnen* te zien. Dit is een voorstelling van Het Houten Huis waarvoor regisseur Elien van den Hoek vorig jaar de Regieprijs won.

In deze lesbrieven vind je een aantal handvatten om je voor te bereiden op de voorstelling en deze na te bespreken. Als jongeren voorbereid in de zaal zitten, zijn ze meer betrokken bij wat er op het podium gebeurt.

Het nabespreken helpt om de voorstelling te laten beklijven. In totaal duren de voorbereidende opdrachten zo'n 30 minuten, het nabespreken ook.

In de voorstelling komt een keer naakt voor en zitten scènes die als schokkend kunnen worden ervaren. Dit heeft uiteraard altijd een functie in het verhaal. Jij kunt als docent het beste inschatten of het nodig is dit van tevoren te bespreken met je leerlingen.

Bij aankomst in het Bostheater krijgt je klas een korte interactieve inleiding met een van onze theaterdocenten, over de inhoud en thematiek van de voorstelling. Deze is inbegrepen in de duur van de voorstelling.

Verder willen we je er nog op attenderen dat je als docent tijdens de voorstelling een belangrijke rol hebt. Natuurlijk mogen leerlingen (op zachte toon) reageren op wat ze zien, maar bij roepen, uitlachen of ander ongewenst gedrag willen we je vragen je leerlingen hierop aan te spreken. Er spelen mensen met een beperking in de voorstelling en we hopen dat iedereen daar respectvol mee omgaat.

We wensen je veel plezier met het voorbespreken en zien je bij de voorstelling!

Namens iedereen van *Voor Ze Verdwijnen*,

Het Houten Huis en Theater STAP

Bijlagen:

Voor: 3 opdrachten

Na: 2 opdrachten

VOR ZE VERDWIJNEN

1. Over de makers en de voorstelling (10 min)

Lees voor in de klas of lees met elkaar:

Het Houten Huis maakt beeldend muziektheater. Een gevoelig onderwerp, beeldende poëzie, live muziek en een expressieve speelstijl vormen de ingrediënten voor een herkenbare Houten-Huisvoorstelling. We nemen je mee naar werelden met een eigen logica, vol droomachtige beelden, die niet rationeel maar eerder gevoelsmatig verkend worden. We tonen dat wat van binnen wringt. Iedere voorstelling is een zoektocht en een uitnodiging om de imperfectie van het leven te omarmen.

(Als je benieuwd bent naar hoe een Houten Huis voorstelling eruit kan zien, kun je een kijkje nemen op onze website hethoutenhuis.org voor foto's en beelden van eerdere voorstellingen.)

In Voor Ze Verdwijnen word je straks meegenomen op een expeditie in het bos naar een bijna uitgestorven soort: de Kabouter. Regisseur Elien van den Hoek bedacht ruim 15 jaar geleden het eerste script voor deze voorstelling.

Elien:

“Ik weet nooit precies hoe iets ontstaat, maar het heeft er dit keer zeker mee te maken dat ik dat jaar voor het eerst serieus met mijn vriend sprak over de wens om kinderen te krijgen.”

Omdat er in hun vriendenkring twee kinderen met het downsyndroom waren geboren, rees de vraag of zij zelf wel of niet een [NIPT test](#) zouden willen doen. (Deze bloedtest spoort onder andere het downsyndroom op.) Ze bleken er niet hetzelfde over te denken. En wat als de test positief zou zijn? Het zorgde voor verwarring die Elien niet losliet.

Vervolgens droomde Elien over een theatervoorstelling waarin een groep acteurs met downsyndroom een vreemd volkje speelde (uiteindelijk kabouters geworden). Ze zag dat in hun midden een ‘vreemd’ meisje uit een ei werd geboren. Dit meisje zag er anders uit, ze had geen downsyndroom. Tussen het meisje en het vreemde volkje ontstond onrust...

Deze droom vormde de basis voor de voorstelling die jullie straks gaan zien.

Besprek met de klas:

Als jij ooit een kind zou krijgen, zou je dan willen testen op dingen als het downsyndroom? Waarom wel of niet?

2. Woordweb (15 min)

**Nodig — bord of flipover,
pen en papier of post-its**

Wat is normaal? En wanneer vinden we iemand 'normaal'? Dat is een van de thema's in deze voorstelling.

Laat iedereen individueel drie dingen opschrijven die 'normaal' zijn onder leeftijds-genoten (denk aan kleding, gedrag, taalgebruik, voorkeuren, mening). Haal vervolgens de verzamelde woorden op en maak er een woordweb van rondom het woord 'NORMAAL' op het bord of een flipover. Probeer ze te categoriseren.

Bespreek vervolgens met elkaar: verandert 'normaal' als je van groep wisselt (klas/sportclub/familie/online)? Wie bepaalt wat normaal is binnen een groep? Kan iets normaal zijn in de ene groep en abnormaal in de andere?

3. Voor je naar het theater gaat (5 min)

- **Kom op tijd!** Het liefst een kwartier van tevoren. Na aanvang is er geen toegang meer tot de voorstelling.
- **Dit is een locatievoorstelling.** Houd rekening met het weer. Ook met regen gaat de voorstelling door.
- **De acteurs kunnen jullie horen, en vaak ook zien.** Houd hier rekening mee. Praten is afleidend voor de acteurs én voor andere bezoekers. Onthoud wat je wilt delen en doe dat na de voorstelling.
- **Telefoons uit of op vliegtuigstand.** Het geluid én scherm zijn storend tijdens de voorstelling. Ook foto's maken is niet toegestaan.

1. Het omslagpunt (15 min)

Nodig — evt. tape (voor op de grond)

Laat iedereen nadenken over de volgende vragen: Op welk moment in de voorstelling slaat de sfeer om van harmonieus naar beklemmend? Is dat één moment, of sluipt het erin? Bespreek een aantal antwoorden.

Maak vervolgens een denkbeeldige tijdlijn op de grond (begin tot einde voorstelling). Iedereen gaat staan op hun omslagpunt. Bekijk de spreiding: dicht bij elkaar, of verspreid? Bespreek de verschillen. Wat maakte dát moment voor jou het omslagpunt?

Bespreek als laatste: had iemand dit kunnen voorkomen? En zo ja, wanneer had dat moeten gebeuren?

2. Zelf ingrijpen (20 min)

Nodig — pen en papier

Maak groepjes van 3-4 leerlingen. Laat elk groepje één moment uit de voorstelling kiezen waarop zij zouden hebben ingegrepen.

Bedenk een korte scène waarin iemand (een wetenschapper, iemand uit het publiek, één van de kabouters?) ingrijpt — wat zegt/doet diegene? Hoe reageert de rest daarop?

Laat elke groep hun scène vertellen. Bespreek kort na elke scène: werkte het ingrijpen? Wat deed het met de groep?

Bespreek vervolgens klassikaal: is ingrijpen als omstander altijd goed? Wanneer zou het averechts kunnen werken?

VOOR ZE
VERDWIJNEN